

โครงการฝึกอบรม
หลักสูตร “การพัฒนาที่ดินตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”
ปีงบประมาณ ๒๕๕๙
ณ ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

*****

๑. หลักการและเหตุผล

“ทรัพยากรที่ดิน” เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญและเป็นปัจจัยหลักในการทำเกษตรกรรมของประเทศไทย แต่ปัญหาการนำพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมมาใช้ในการเกษตร รวมถึงการใช้ที่ดินที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการและปัญหาที่เกิดจากสภาพธรรมชาติของดิน เช่น ดินเค็ม ดินเปรี้ยว ดินอินทรีย์ ฯลฯ ล้วนทำให้เกิดปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรดิน ซึ่งส่งผลกระทบต่อเกษตรกรรมโดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำเกษตรสมัยใหม่ที่เน้นใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตรทำให้สารเคมีตกค้างในดิน น้ำ พืช สิ่งมีชีวิตและมนุษย์ นับว่าเป็นอันตรายต่อผู้ผลิต ผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก จึงควรปรับเปลี่ยนระบบการผลิตภาคการเกษตรเคมีเป็นระบบเกษตรที่ลดการพึ่งพาปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (เกษตรลดใช้สารเคมี/เกษตรไร้สารพิษ/เกษตรอินทรีย์)

ทั้งนี้ การพัฒนาที่ดินตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงจะต้องอาศัยความรู้ ความพอเพียงและความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน โดย กรมพัฒนาที่ดินได้คิดค้นนวัตกรรมจุลินทรีย์ ผลิตภัณฑ์สารเร่ง พด. ด้านต่างๆ ที่สามารถนำมาใช้เป็นปัจจัยการผลิต อาทิ ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ด้านปรับปรุงบำรุงดิน เพิ่มธาตุอาหารและฮอร์โมนพืช ได้แก่ สารเร่งซูปเปอร์ พด.๑ ซูปเปอร์ พด.๒ พด.๑๑ และปุ๋ยชีวภาพ พด.๑๒ ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ด้านควบคุมศัตรูพืช ได้แก่ สารเร่งซูปเปอร์ พด.๓ และซูปเปอร์พด.๗ ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ด้านรักษาสีแฉะดิน ได้แก่สารเร่งซูปเปอร์ พด.๖ เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินด้านการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด การอนุรักษ์ดินและน้ำโดยใช้หญ้าแฝก เป็นต้น เพื่อมุ่งพัฒนาที่ดินให้สมบูรณ์ ป้องกันการชะล้างพังทลาย แก้ไขปัญหาดิน ทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสมในการผลิตพืชเศรษฐกิจชนิดต่างๆ ให้มีผลผลิตเพิ่มขึ้นมีการใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างยั่งยืน และเน้นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาที่ดิน

ดังนั้น กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน จึงได้จัดทำโครงการฝึกอบรมหลักสูตร “การพัฒนาที่ดินตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ จำนวน ๕ รุ่น ณ ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เพื่อถ่ายทอดความรู้เรื่องทรัพยากรดิน เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน และการทำการเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้กับประชาชนทั่วไปได้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำไปประยุกต์ใช้และปฏิบัติต่อไป ตลอดจนร่วมมือกันสร้างเครือข่ายการพัฒนาที่ดินในการเผยแพร่องค์ความรู้และขับเคลื่อนงานพัฒนาที่ดิน เพื่อมุ่งเน้นการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรและใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ให้ผู้เข้ารับการอบรมได้มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องทรัพยากรดิน เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน และการทำการเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้และปฏิบัติต่อไป

๓. สถานที่ เป้าหมาย และระยะเวลาการดำเนินงาน

ดำเนินการฝึกอบรม ณ ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จัดอบรมจำนวน ๕ รุ่นๆ ละ ๖๐ คน แบ่งเป็นผู้เข้าอบรม ๔๕ คน วิทยากร ๑๕ คน รวมทั้งสิ้น ๓๐๐ คน ใช้เวลาอบรมรุ่นละ ๒ วัน (๒ วัน ๑ คืน) มีกำหนด ดังนี้

รุ่นที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๒ – ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

รุ่นที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๒๔ – ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

รุ่นที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๒๖ – ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

รุ่นที่ ๔ ระหว่างวันที่ ๑๕ – ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๘

รุ่นที่ ๕ ระหว่างวันที่ ๑๗ – ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๘

๔. หน่วยงานรับผิดชอบ

ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน (กวจ.) กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โทรศัพท์ ๐๗๖๐ ต่อ ๒๒๔๙ หรือ ๒๒๕๑ โทรสาร ๐-๒๕๗๙-๑๕๖๒ หรือ ๐-๔๔๒๔-๙๙๖๒

๕. เงื่อนไขการดำเนินงาน

๖. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรม

๖.๑ เกษตรกรที่มีอายุระหว่าง ๒๐ – ๖๕ ปี สุขภาพแข็งแรง และสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ตลอดหลักสูตร (๒ วัน ๑ คืน) ซึ่งแต่ละรุ่นรับผู้เข้าอบรมจำนวน ๖๐ คน

๖.๒ ผู้เข้าอบรมไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียน ค่าที่พัก และค่าอาหาร (ฟรี) ยกเว้น ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปยังศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่ผู้เข้าอบรมต้องรับผิดชอบเอง

๗. วิธีการดำเนินงาน

๗.๑ การประชาสัมพันธ์โครงการฝึกอบรมผ่านสื่อต่างๆ ได้แก่ เว็บไซต์ของกรมพัฒนาที่ดิน (www.ldd.go.th) เว็บไซต์กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน ตั๋ววิงหน้าต่างกรมพัฒนาที่ดิน และอื่นๆ

๗.๒ การรับสมัคร

๑) สมัครด้วยตนเองที่กลุ่มศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน (กวจ.) ชั้น ๗ อาคาร ๘ ชั้น กรมพัฒนาที่ดิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ หรือ ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

๒) ส่งใบสมัครผ่านทางโทรสารหมายเลข ๐ ๒๕๗๙ ๑๕๖๒ (กรุงเทพฯ) หรือ ๐ ๔๔๒๔ ๙๙๖๒ (นครราชสีมา) หรือส่งทางไปรษณีย์ จ่าหน้าซองถึง ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน (กวจ.) ชั้น ๗ กรมพัฒนาที่ดิน เลขที่ ๒๐๐๓/๖๑ ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐ โดยระบุว่า “สมัครอบรม” ทั้งนี้ให้ดาวน์โหลดแบบฟอร์มใบสมัครได้จากเว็บไซต์ www.ldd.go.th

๗.๓ การพิจารณาผู้มีสิทธิ์เข้าอบรมจะใช้เกณฑ์คุณสมบัติที่กำหนดไว้โดยไม่พิจารณาลำดับหรือวันที่สมัครก่อนหรือหลัง

๗.๔ ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิ์เข้ารับการฝึกอบรมแต่ละรุ่น ก่อนการฝึกอบรม ๒ สัปดาห์ ทางเว็บไซต์ของกรมพัฒนาที่ดิน หรือทางโทรศัพท์ และขอให้ผู้มีรายชื่อแจ้งยืนยันความพร้อมก่อนเข้ารับการอบรมกลับมาที่ นายวินัย ชมบุตร หรือ นางสาวนฤมล แซ่ลิ้ม กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน (กวจ.) กรมพัฒนาที่ดิน โทรศัพท์ ๑๗๖๐ ต่อ ๒๒๔๙ หรือ ๒๒๕๑ โทร/โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๑๕๖๒ ภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่วันที่ประกาศรายชื่อ หากพ้นกำหนดจะถือว่าท่านสละสิทธิ์

๘. กำหนดการฝึกอบรม

วันแรก

๐๘:๐๐ น. - ๐๘:๓๐ น. ลงทะเบียน

๐๘:๓๐ น. - ๐๙:๐๐ น. ◊ พิธีเปิดการฝึกอบรม

◊ แนะนำศูนย์วิจัยฯ และรับชมวีดิทัศน์เพื่อทำความรู้จักกับแหล่งวิจัยเรียนรู้และห้องเที่ยวเชิงเกษตร ณ ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ

๐๙:๐๐ น. - ๑๐:๐๐ น. บรรยายความลับของดิน

๑๐:๓๐ น. - ๑๒:๐๐ น. บรรยายมหัศจรรย์ ผลิภัณฑ์ พด. กับการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน

๑๒:๐๐ น. - ๑๓:๐๐ น. อาหารกลางวัน

๑๓:๐๐ น. - ๑๗:๓๐ น. ฝึกปฏิบัติค่ายความลับดิน ฐานเรียนรู้จุลินทรีย์และผลิตภัณฑ์ พด.รวม ๗ ฐาน

แบ่งผู้เข้าอบรมออกเป็น ๗ กลุ่มๆ ละ ๖-๗ คน ใช้เวลาอบรมฐานละ ๓๐ นาที

◊ ฐาน ๑ ค่ายดินปัญหา ๑ ดินทราย ดินตื้น ดินอินทรีย์

◊ ฐาน ๒ ค่ายดินปัญหา ๒ ดินเค็ม ดินเปรี้ยวจัด

◊ ฐาน ๓ ค่ายดินปัญหา ๓ ดินลาดชัน ชั้นดิน (หลุมดิน)

◊ ฐาน ๔ การทำปุ๋ยหมักจากสารเร่งซูเปอร์ พด.๑ การผลิตเชื้อจุลินทรีย์ควบคุมเชื้อสาเหตุโรคพืชจากสารเร่งซูเปอร์พด.๓

◊ ฐาน ๕ พืชปุ๋ยสดเพื่อการปรับปรุงบำรุงดิน

◊ ฐาน ๖ มหัศจรรย์หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

◊ ฐาน ๗ ห้องปฏิบัติการจุลินทรีย์เคลื่อนที่ เรียนรู้ชนิดจุลินทรีย์ และการนำจุลินทรีย์ไปใช้ประโยชน์ทางการเกษตร

๑๙:๐๐ น. - ๒๐:๓๐ น. **เทคนิคการทำเกษตรแบบพอเพียงและยั่งยืน โดยปราชญ์เกษตร**

หมายเหตุ : อาหารว่างและเครื่องดื่มช่วงเช้า ๑๐:๐๐ น. - ๑๐:๓๐ น.

อาหารว่างและเครื่องดื่มช่วงบ่าย ๑๔:๓๐ น. - ๑๕:๐๐ น.

อาหารเย็น ๑๘:๐๐ น. - ๑๙:๐๐ น.

วันที่สอง

- ๐๘:๓๐ น. – ๐๙:๓๐ น. บรรยาย ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาที่ดิน และ ป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง
- ๐๙:๓๐ น. – ๑๒:๐๐ น. คุยงานและฝึกปฏิบัติ ณ.ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง แบ่งผู้เข้าอบรมเป็น ๔ กลุ่ม กลุ่มละ ๑๑-๑๒ คน ใช้เวลาอบรมจุดเรียนรู้ละ ๓๕ นาที
- จุดเรียนรู้ ๑ การทำน้ำหมักชีวภาพจากสารเร่งซูเปอร์ พด.๒ และการผลิตสารบำบัดน้ำเสียและขจัดกลิ่นเหม็นจากสารเร่ง พด.๖
  - จุดเรียนรู้ ๒ การผลิตสารป้องกันแมลงศัตรูพืชจากสารเร่งซูเปอร์ พด.๗ และเรียนรู้พืชสมุนไพรไล่สัตว์ การทำปุ๋ยเบญจคุณ
  - จุดเรียนรู้ ๓ คนเอาถ่าน ได้ถ่าน น้ำส้มควันไม้
  - จุดเรียนรู้ ๔ หมูหลุม แก๊สชีวภาพและพลังงานทดแทนในครัวเรือน
- ศึกษาดูงาน ป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง
- ป่า ๓ อย่าง   ป่าไม้ใช้สอย / ป่าไม้กินได้ / ป่าไม้เศรษฐกิจ
ประโยชน์ ๔ อย่าง   ไม้ใช้สอย สร้างบ้าน ทำฟืน / ไม้กินได้ ยาสมุนไพร/
ป่าไม้เศรษฐกิจเป็นแหล่งรายได้ / อนุรักษ์ดินและน้ำ
- ๑๒:๐๐ น. – ๑๒:๓๐ น. ฝึกทำน้ำยาเอนกประสงค์ แบ่งผู้เข้าอบรมเป็น ๓ กลุ่มๆ ละ ๑๕ คน
- ๑๒:๓๐ น. – ๑๓:๓๐ น. อาหารกลางวัน
- ๑๓:๓๐ น. – ๑๔:๑๐ น. บรรยาย โปรแกรมคำแนะนำการจัดการดินและปุ๋ยรายแปลง
- ๑๔:๑๐ น. – ๑๕:๐๐ น. บรรยาย ระบบการให้น้ำพืชเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร
- ๑๕:๐๐ น. – ๑๖:๓๐ น. สรุปผลการประชุม
มอบวุฒิบัตร
ปิดการฝึกอบรม
เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

หมายเหตุ : อาหารเช้า ๐๗:๐๐ น. – ๐๘:๐๐ น.

อาหารว่างและเครื่องดื่มช่วงเช้า ๑๐:๐๐ น. – ๑๐:๓๐ น.

อาหารว่างและเครื่องดื่มช่วงบ่าย ๑๔:๓๐ น. – ๑๕:๐๐ น.

๙. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ ผู้ผ่านการอบรมได้รับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรดินเทคโนโลยีการจัดการดิน การใช้เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อการพัฒนาที่ดินและการทำเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำไปปฏิบัติจริงในพื้นที่ของตนเองได้อย่างเหมาะสม

๙.๒ ผู้ผ่านการอบรมได้แลกเปลี่ยนความรู้เรื่องการทำเกษตรและการพัฒนาที่ดินร่วมกันและนำเอาความรู้ที่ได้รับไปเสริมสร้างกลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้

๙.๓ ผู้ผ่านการอบรมจะร่วมกันเป็นส่วนหนึ่งของกรมพัฒนาที่ดินในการนำเอาเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินไปประยุกต์ใช้จริง เป็นการสร้างเครือข่ายการพัฒนาที่ดินให้เพิ่มมากขึ้น

ใบสมัครฝึกอบรม

หลักสูตร “การพัฒนาที่ดินตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” สำหรับเกษตรกร
ณ ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

กรุณาใส่เครื่องหมาย ลงในช่อง เพื่อเลือกรุ่นที่ท่านต้องการอบรม และโปรดกรอกรายละเอียดด้วยตัวบรรจง

- รุ่นที่สมัคร รุ่นที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
 รุ่นที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
 รุ่นที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๒๖ - ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
 รุ่นที่ ๔ ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๘
 รุ่นที่ ๕ ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๘

๑. ชื่อ - สกุล (นาย/นาง/น.ส./อื่นๆ) _____
๒. วัน เดือน ปีเกิด _____ อายุ _____
๓. เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน/อื่นๆ _____
๔. ที่อยู่ปัจจุบัน/ที่ติดต่อได้ เลขที่ _____ ถนน _____ ตรอก/ซอย _____
ตำบล/แขวง _____ อำเภอ/เขต _____ จังหวัด _____ รหัสไปรษณีย์ _____
โทรศัพท์ _____ E-mail _____
๕. วุฒิการศึกษา
 ต่ำกว่า ป.ตรี ป.ตรี ป.โท อื่นๆ _____
๖. อาชีพเกษตรกร
 ทำนา ทำสวน ทำไร่ อื่นๆ _____
๗. เหตุผลที่สมัครเข้าร่วมโครงการฝึกอบรม _____

๘. ท่านทราบข้อมูลการอบรมครั้งนี้จากสื่อประเภทใด

- ตัววิ่งหน้ากรมพัฒนาที่ดิน เว็บไซต์กรมพัฒนาที่ดิน อื่นๆ _____

๙. การรับประทานอาหาร

- ปกติ มังสวิรัต ฮาลาล

ลงชื่อ _____ ผู้สมัคร
(_____)
วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

หมายเหตุ :

- ผู้เข้าอบรมต้องสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ตลอดระยะเวลาของการฝึกอบรม ๒ วัน (๒ วัน ๑ คืน)
- ฝึกอบรม *ฟรี* ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายสำหรับค่าลงทะเบียน ค่าที่พัก และค่าอาหาร *ยกเว้น* ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปกลับยัง ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งผู้เข้าอบรมจะต้องรับผิดชอบหรือจ่ายเอง
- ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิ์เข้ารับการฝึกอบรมแต่ละรุ่น ก่อนการฝึกอบรม ๒ สัปดาห์ ทางเว็บไซต์กรมพัฒนาที่ดิน www.ddd.go.th
- ผู้มีรายชื่อแจ้งยืนยันความพร้อมก่อนเข้าฝึกอบรม กลับมาที่ กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน ภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่วันที่ประกาศรายชื่อ หากพ้นกำหนดจะถือว่าท่านสละสิทธิ์ โทรศัพท์ ๑๗๖๐ ต่อ ๒๒๔๙, ๒๒๕๑ โทรสาร ๐-๒๕๓๙-๑๕๖๒
- สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ นายวินัย ชมบุตร์ ๐๘-๗๒๗๒-๐๗๐๑ และ นางสาวนฤมล แซ่ลิ้ม ๐๘-๕๓๗๙-๕๒๕๕